

SVENNE BERKA BÄST PÅ PLAN

Storreportage från den dramatiska SM-finalen

(SE-foto: Roland Andersson)

Nr 8 1957. Pris 75 öre

Danmark o. Norge 80 öre

mar

4 LÄDDADE MINUTER

SE-foto: Roland Andersson—Anders Engman—Owe Wallin

1-0

SM-finalen i bandy mellan Örebro SK och Hammarby började oerhört dramatiskt. Efter bara två minuter tricksade sej ÖSK:s spjutspets Olle Säaw igenom HIF-försvaret och kunde retfulla snärta bollen förbi den helt chanslöse »Yppe» Palmqvist i buren

1-1

Rafflet fortsatte direkt. En minut senare fick Hammarby ett frislag som slogs upp i lyra mot ÖSK-målet, och i klungan framför buren lyckades HIF-centern Leif Fredblad få en klubbspets på bollen, som studsade in. Vild glädje på Stadionläktarna...

22 2-1

... men den glädjen fick inte vara länge — noga räknat ytterligare en minut. Då gjorde Olle Säaw ett nytt genombrott och sköt ett skott från höger i vänstra burgaveln. Allt detta hände alltså inom 4 minuter. Sen satte snöyrnan stopp för vidare målkalas.

KROCK

De två lagens nyckelspelare, ÖSK:s tvåmålsskytt Olle Säaw och HIF:s försvarsbjässe »Plutten» Andersson, blev utvisade efter en sammandrabbning. Så fort de kommit tillbaka brakade de ihop igen så att det bara blev kaffeved kvar av klubborna 23

VÄND!

SM-FINALENS SEGRARE — DET VAR SVENNE BERKA

»Ska man plätas?» Då äre bäst att rätta till kapsylen», sa Svenne Berka, som vanligt lätt kokett.

Hållå! Ja, det är Svenne Bergqvist...

— Jag måste be att få gratulera, det måste kännas underb...

— Gratulera, nä, det är fel adress. Beklaga ska det va...

— ???

— Ja, vi förlorade ju matchen! SM-finalen!

Men det fanns bara glädje i Svenne Berkas röst. När söderbröderna från Hammarby klafsade genom den trista snöglopen mot ett omklädningsrum som eka-de av frånvaro från segerjubel, fördes sportsöndagens store segrare ut genom stadionportarna: Svenne Bergqvist hade varit bäst på plan igen. Det var för honom man hurrade, det var han som vann SM-finalen...

Då och då ryckte det till av smärta i indianansiktet. Svenne är inte helt återställd på ett bra tag än; men han har gått den längsta och svåraste vägen, och han fortsätter.

När han bars ut svepte jubelorkanen kring honom med syd-ländsk värme. Den äldre idrotts-generationen har inte glömt fantomålvakten (45 landskamper) och hockeyvikingen (35 d:o) och för ungdom har han blivit en legend: killen som vägrade att ge sej fastän oddsden stod 10 mot 1 på att han aldrig skulle se stadionborgen mer.

— Men där satt du ändå...

— Ja... han drar på orden på ett sätt som annars brukar vara den glade södergamängen fjärran... Ja, jag var överlycklig, överlycklig.

Det är ungefär vad en människa kan säga i sina ljusaste stunder. Orden är inte märkvärdiga, men ni kan kanske tänka er Svenne Berkas röst ljus och befriad tala ut ur 14 månaders förlamning och sängläge. Nä, en idrottsgrabb tar naturligtvis över huvud taget inte till stora ord, och röstens ve-mod försvinner snart:

— Det var nästan som när av mina egna finaler. Man var ju med om en hel del, om också inte i bandy.

Finaler och fantomräddningar — det var Svenne Berkas liv tills han blev påkörd den där svarta decemberkvällen 1955. Men den skarpaste fantomräddningen — som gav honom hans första stora seger — gjorde han också utanför plan.

Det är så att det finns en grabb

som heter Arthur Svensson. Han är född vanskap och beundrade från sin sjukhussäng Svenne, så som bara en sjuk och hjälplös kan beundra den friske, varmblodige och djärve. När Arthur opererades ropade han Svennes namn i nar-kosyran, och smäningsom tog han mod till sej och skrev ett brev till idolen. Svenne blev rörd — det blir han lätt — och tog sej an Arthur. Han gav honom tron på livet tillbaka. En människa som tyckt allting vara hopplöst bestämde sej för att göra ett försök med livet, trots allt. Det försöket gick fint.

Arthur och Svenne har återsetts många gånger. Smäningsom blev det ju Arthurs tur att gå på sjukbesök. Första gången glömmes varken han eller när av dom som var med. Svenne hade vid det laget legat nära tre månader. Han var svårt förlamad, hade ont, kunde knappt tala. Men när han fick syn på Arthur grinade han upp sej så gott det gick:

— Tjenare Arthur... Vi ses snart igen...

Arthur smög sej ut och grät. Varken han eller när av dom andra trodde att Svenne nånsin skulle komma utanför sjukhuset mer. Ett frejdigt mod inför sjukdom och livsfara är fint och bra, men det har lätt för att locka fram tårar hos dom som helst av allt vill att den sjuke ska leva...

För att få lov att se bandyfinalen — den första Hammarby medverkat i — måste Svenne begära tillstånd av sin doktor på Södersjukhuset, där han fortfarande finns alla dagar utom lördag—söndag. Det tillståndet fick han gärna. Doktorerna på Södersjukhuset har nämligen fått en aldeles speciellt högaktningfull syn på idrotten.

— Jag vågar utan vidare påstå att Sven Bergqvists utomordentligt goda, idrottstränade fysik i förening med hans starka livsvilja räddat honom, säger en av dem.

Den livsviljan lyste om Svenne när han tittade fram mellan flitar och elektriska värmedynor på stadion i söndags. Och Hammarby kan ta förlusten med största lugn. Den är snart glömd. Den här snöiga finalsöndan kommer idrotts-Sverige att minnas för en helt annan sak:

Det var den söndan Svenne Berka gjorde come-back... Akta're om han var välkommen!

De båda SM-spelande lagen på Stadion fick finna sig i att komma i skymundan för Svenne Bergqvist. Han hyllades med fyrfaldigt hurra och publikens sympatier strömmade mot honom på ett sätt som kanske aldrig förr.

Och ändå har han varit med om en hel del på idrottsbanor klotet runt: 45 landskamper i fotboll och 35 i ishockey uppnår inte vilken plattlirare som helst. När Svenne kom tillbaka, kom en av de stora idolerna tillbaka.

Hedersplatsen på Kungliga Läktaren hade vikts åt den nu 41 år gamle f. d. Hammarbykämpen. Och Stadionchefen Tage Ericsson hörde till de första som hälsade på Svenne och fru Marianne välkomna...

Dottern Elisabeth fick också följa med pappa. Att hon ibland stal hans intresse från matchen är ingenting att förundra sej över: dom två har mycket att snacka om. Pappa har ju varit borta i över 14 månader.

När idolen bars ut följdes han av tusentals supportere. Jublet för Svenne var större än jublet för finallagen — ett mera övertygande bevis på Idrottssveriges glädje kan en bandyälskare inte begära.

Det var stundtals hårda bud i snöyran — summa 3 utvisningar och massor av frislag. Här är det en hammarbyit som svingar klubban i livsfarlig höjd.

Örebroförsvaret offrade sej helt och fullt när Hammarby satte in sin starka press i andra halvlek. Rune Berger plöjer på öronen så snön sprutar.

Leif Fredblad, Hammarbys unge matchvinnare denna vinter, hade motsatsen till önskeföre, men han visade ändå matchen igenom sin farlighet. Hammarbys tröstmål föll från hans klubba, och efter pausen var han två gånger härfint nära att kvittera. Här har Leif kört fast i ÖSK:s täta försvarssäck och dråsar omkull.

HIF-målvakten »Yppe» Palmqvist hade en svettig eftermiddag och gjorde en rad fantomräddningar (ovan). Och kollegan i ÖSK, Gunnar Ring, var inte sämre han (nedan).

